

Έν Καλαμάτα τη 15η Μαρτίου 2019

**Παρατηρήσεις και προβληματισμοί
στό «Σχέδιο ύλοποίησης τής Συμφωνίας
Πολιτείας- Έκκλησίας-Τρίτη 12 Φεβρουαρίου 2019».**

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι Άγιοι Αρχιερείς,

Ευχαρίστε,

Μέ σεβασμό καταθέτω όρισμένες παρατηρήσεις, σκέψεις και προβληματισμούς στό «Σχέδιο ύλοποίησης τής Συμφωνίας Πολιτείας- Έκκλησίας», τής 12^{ης} Φεβρουαρίου 2019, τό όποιο κατετέθη από τό Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων στό Μέλη τής Έπιτροπής ή όποία έξονομάστηκε από τήν Δ.Ι.Σ. τής 11 Δεκεμβρίου 2018 κατεξουσιοδότηση τής Ι.Σ.Ι. τής 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, και ύστερα από τή γνωστοποίηση του παραπάνω «Σχεδίου» και διά τών ΜΜΕ.

1. Ό χαρακτήρας του «Σχεδίου».

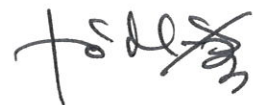
Τό συγκεκριμένο «Σχέδιο» φαίνεται νά αποτελεί άφενός διευκρινιστικό υπόμνημα στην «ίστορική συμφωνία», όπως αυτοκλήθηκε από όρισμένους, μεταξύ Πρωθυπουργού και Μακαριωτάτου τής 6^{ης} Νοεμβρίου 2018 και άφετέρου ένα προπαρασκευαστικό κείμενο μέ βάση τό όποιο θά καταρτισθει ή Σύμβαση μεταξύ Πολιτείας και Έκκλησίας ή όποια μάλιστα θά κυρωθει νομοθετικά.

Χρυσόστομος

Πρὶν ἀπὸ τὴν κατάθεση τῶν παρατηρήσεων, τῶν ἐπισημάνσεων, τῶν προβληματισμῶν καὶ τῶν ἐπιφυλάξεών μου, θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ στὸ χαρακτήρα αὐτοῦ τοῦ «Σχεδίου», τὸ ὁποῖο ὅπως ἐπιβεβαιώνεται καὶ ἀπὸ τὸ περιεχόμενό του εἶναι ἓνα κείμενο πού ἀπλᾶ περιγράφει προθέσεις καὶ διατυπώνει εὐχές, χωρὶς στιβαρὴ νομικὴ σκέψη καὶ ἐγγυήσεις, ἐνῶ σέ καμμία περίπτωση δέν ἀποτελεῖ Σχέδιο νόμου. Ἡ ἀρχικὴ δέσμευση τῆς Κυβέρνησης καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας, Ἑρευνας καὶ Θρησκευμάτων ἦταν ὅτι θὰ δινόταν Σχέδιο νόμου μέ τὴν αἰτιολογικὴ του ἔκθεση στὴν Ἐπιτροπὴ ὥστε νὰ γνωρίζουμε ἀκριβῶς τὸ περιεχόμενό του στὴν τελικὴ του μορφή καὶ ἔτσι νὰ μπορεῖ νὰ ἀξιολογηθεῖ νομικά. Εἶναι πολὺ σημαντικό νὰ ὑφίσταται ἓνα Σχέδιο νόμου καὶ ἡ αἰτιολογικὴ ἔκθεση γιατί ἡ συνταγματικότητά τῶν διατάξεων τοῦ σχεδίου νόμου κρίνεται ἀπὸ τὰ δικαστήρια λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν πρῶτιστα τὴν αἰτιολογικὴ ἔκθεση καὶ στὴ συνέχει τὰ Πρακτικά τῆς Βουλῆς.

Γιὰ μίαν ἀκόμη φορά, ἡ Κυβέρνηση δέν τήρησε ὅσα μόνη της καὶ οἰκειοθελῶς ὑποσχέθηκε στὴν Ἐκκλησία ὅτι θὰ τηρήσει. Δίκαια μπορεῖ νὰ ἀναρωτηθεῖ κάποιος: Γιατί ἡ Ἐκκλησία δέχεται τὴν ἀθέτηση τῶν ὑπεσχημένων καὶ προχώρησε στὴν σύγκληση τῆς Ἱεραρχίας γιὰ νὰ ἐκφράσει ἄποψη «ἐπὶ τῆς ἀρχῆς» χωρὶς νὰ εἴμαστε σέ θέση νὰ γνωρίζουμε τὸ πλήρες Σχέδιο νόμου μέ τὴν αἰτιολογικὴ του ἔκθεση;

Ἐάν ἡ Κυβέρνηση ἐπιμένει νὰ μὴν τηρεῖ τίς δικές της δεσμεύσεις καὶ δέν δημοσιοποιήσει Σχέδιο νόμου μέ αἰτιολογικὴ ἔκθεση, θεωρῶ ὅτι πρέπει νὰ προχωρήσουμε στὴ ἀπόρριψη τοῦ «Σχεδίου», πού παρέδωσε τὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας, Ἑρευνας καὶ Θρησκευμάτων, καὶ στὴν ὑπενθύμιση τῆς θέσης μας ὅτι δέν συζητοῦμε ἀλλαγὴ τοῦ

ύφιστάμενου εργασιακοῦ καθεστῶτος καί τῆς μισθοδοσίας τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων.

Πέραν αὐτῶν, τό «Σχέδιο» ἐνῶ συντάχθηκε, ὅπως δηλώνεται, γιά νά δωθοῦν διευκρινίσεις σέ «παρερμηνεῖες» τῆς «ἱστορικῆς συμφωνίας» τῆς 6^{ης} Νοεμβρίου 2018, ἐν τούτοις δέν ἀναιρεῖ καμμία ἀπό τίς «παρερμηνεῖες» ἀλλά ἐπιβεβαιώνει ὅτι κύριος στόχος εἶναι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ὑφιστάμενου καθεστῶτος μισθοδοσίας. Μάλιστα, δημιουργεῖ νέες ἀσάφειες, νομικά κενά καί ἀρκετά λανθασμένες ἐρμηνευτικές παρεξηγήσεις καί προεκτάσεις, οἱ ὁποῖες δέν βρῖσκουν ἔρεισμα οὔτε στή νομική ἐπιστήμη.

Ἐάν πράγματι, ὑπῆρξε μακροχρόνιος διάλογος γιά τήν συνομολόγηση τῆς «ἱστορικῆς συμφωνίας» τότε αὐτός ὁ διάλογος δέν ἀντικατοπτρίζεται στό «Σχέδιο ὑλοποίησης».

Ὁ κορμός τοῦ «Σχεδίου», πέραν τῆς δομῆς του (σύνοψη καί ἀνάλυση, μέ τίς ἀντίστοιχες ὑποδιαίρεσεις), ἀναφέρεται σέ δύο θέματα, στήν ἀλλαγὴ τοῦ τρόπου μισθοδοσίας τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καί τοῦ εργασιακοῦ καθεστῶτος καί στόν τρόπο ἀξιοποίησης τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, τά ὁποῖα μάλιστα ὅσο καί ἂν ἡ Κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι δέν συνδέονται αἰτιωδῶς μεταξύ τους στό τέλος τά συσχετίζει ἀπόλυτα.

Τό «Σχέδιο» ὁμιλεῖ γιά κύρωση τῆς τελικῆς ἐκδοχῆς πού θά λάβει ἡ «Συμφωνία μεταξύ Πολιτείας καί Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἐνῶ ἐπιβεβαιώνεται ὅτι δέν ἀποτελεῖ «Συμφωνία» ἀλλά ἕνα «Σχέδιο ὑλοποίησης». Ὅμως ἡ ὑλοποίηση προϋποθέτει «Συμφωνία». Ὁ Μακαριώτατος ἔχει δηλώσει ἐπανειλημμένα ὅτι δέν ὑπῆρξε «Συμφωνία» ἀλλά «πρόθεση συμφωνίας». Συνεπῶς ἡ Κυβέρνηση ὄχι μόνο δέν τήρησε τήν

υπόσχεσή της νά δώσει Σχέδιο νόμου στην Έκκλησία αλλά αγνοεί και τον ίδιο τον Αρχιεπίσκοπο επιχειρώντας νά δημιουργήσει και νέα τελεσμένα.

Γιά τό λόγο αυτό, στην ανάλυση πού ακολουθεί θά χρησιμοποιηθεί γιά λόγους οικονομίας του χρόνου ό όρος «Σχέδιο υλοποίησης» επειδή έτσι τιτλοφορείται τό κείμενο αλλά ό συγκεκριμένος τίτλος δέν γίνεται αποδεκτός γιατί υπονοεί τήν ύπαρξη «Συμφωνίας», γεγονός αναληθές. Συνεπώς ή Έπιτροπή και ή Ι.Σ.Ι. καλούνται νά αποφανθούν επί ενός «Σχεδίου υλοποίησης», τό όποιο θά αποτελέσει τή βάση μιᾶς «Συμφωνίας», ή όποία και θά κυρωθεί νομοθετικά. Γεννάται λοιπόν τό ερώτημα: Ή «Συμφωνία» πού θά προέλθει από τήν υλοποίηση του παρόντος «Σχεδίου» θά τεθεί και πάλι υπόψη τής Ι.Σ.Ι. πριν τήν νομοθετική της κύρωση;

Πρόκειται γιά μία «παγίδα», ως πρός τή διαπραγματευτική τακτική, μέ σκοπό τό αποτέλεσμα πού θά προέκυπτε από τόν διάλογο Έπιτροπής Διαλόγου τής Έκκλησίας μέ τό Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων επί του συγκεκριμένου «Σχεδίου», θά παρείχε «άλλοθι» στους κρατούντες τής Πολιτείας τελικά νά νομοθετήσουν χωρίς νά χρειάζεται και ή τελική γνώμη-έγκριση τής ΙΣΙ. Είναι γνωστή πλέον ή φράση: «ή Κυβέρνηση τελικά αποφασίζει και αυτή μόνο νομοθετεί».

Ή ΙΣΙ όμως ανέμενε νά διαλεχθεί επί Σχεδίου νόμου και όχι επί «Σχεδίου υλοποίησης». Ό συντάκτης του «Σχεδίου» μπερδεύει τά στάδια διαλόγου και κάνει άλματα στη μεθοδό του και στη σκέψη του, λόγω έλλειψης νομικῶν γνώσεων και εμπειριῶν. Περνά από τήν «ιστορική συμφωνία» τής 6^{ης} Νοεμβρίου 2018 στό «Σχέδιο υλοποίησης τής

Συμφωνίας», θεωρώντας ως δεδομένη τήν «ίστορική συμφωνία» τῆς 6^{ης} Νοεμβρίου 2018 καί παραθεωρεῖ ἀφενός τήν ἀπόφαση τῆς ΙΣΙ τῆς 16^{ης} Νοεμβρίου 2018 καί ἀφετέρου τήν ὑποσχετική δέσμευση τοῦ κ. Ὑπουργοῦ, περί καταθέσεως «Σχεδίου νόμου», τό ὅποιο βέβαια προηγεῖται τοῦ «Σχεδίου ὑλοποίησης».

Ἐπιπλέον ὁ γενικός ὅρος «Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος» τί ὑποδηλώνει; Ἐναν προσδιορισμό τοῦ Ν.Π. τῆς Ἐκκλησίας, τό ὅποιο ἐκπροσωπεῖται ἀπό τήν Ι.Σ.Ι., ἐνῶ ἐξαιρεῖ τίς Μητροπόλεις τῆς ἡμιαυτόνομης Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης καί οἱ Μητροπόλεις τῆς Δωδεκανήσου; Εἶναι μία Συμφωνία μεταξύ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ὅπου ἡ Ἐκκλησία τῆς Κρήτης καί τῆς Δωδεκανήσου θά ἐξαιροῦνται καί δέν θά συμπεριλαμβάνονται στή νομοθετική αὐτή ρύθμιση;

Μέ τήν νομοθετική κατοχύρωση τῆς «Συμφωνίας» διασφαλίζεται ἡ μή ἀλλαγή ἀπό μονομερῆ ἀθέτηση ὅρων τῆς παραπάνω Συμφωνίας ἀπό μέρος τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας; Χαρακτηριστική περίπτωση ἡ σύμβαση τοῦ 1952, ὅπου κανένας ὅρος ἀπό τίς συμβατικές ὑποχρεώσεις τῆς Πολιτείας δέν τηρήθηκε ἔναντι τῶν γενομένων ἀπαλλοτριώσεων.

Τό θέμα λοιπόν δέν εἶναι ἡ ἐξασφάλιση τῆς μή μονομεροῦς ἀλλαγῆς τῆς «Συμφωνίας» ἀλλά κατά πόσον θά εἶναι δυνατόν νά τηρηθοῦν τά συμφωνηθέντα πού θά συμπεριλαμβάνονται σ' αὐτήν τήν «Συμφωνία» ἀπό μέρος τῆς ἐκάστοτε Πολιτείας.

Τέλος τό «Σχέδιο» ὅπως ἔχει συνταχθεῖ ὑπονοεῖ μία «Συμφωνία» ἀμφοτεροβαρή μέ τήν ὁποῖαν ὑποκρύπτεται ὁ κίνδυνος ἀκυρω-

τικῆς προσβολῆς της εἴτε στό Συμβούλιο τῆς Ἐπικρατείας εἴτε στά Εὐρωπαϊκά Δικαστήρια.

2. Ὡς πρός τήν κατοχύρωση καί ἐγγύηση τῆς μισθοδοσίας τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων.

Μέ τό παρόν « Σχέδιο ὑλοποίησης» προτείνεται ἡ δημιουργία «Ταμείου Μισθοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» χωρίς νά καθορίζεται ἡ νομική προσωπικότητα τοῦ συγκεκριμένου Ταμείου. Δέν θά ἔχει τήν νομική προσωπικότητα τοῦ Ν.Π.Δ.Δ. ἀλλά τοῦ Ν.Π.Ι.Δ., ὅπως ὁ ΕΛΚΕ τῶν Ἑλληνικῶν Πανεπιστημίων, στό ὁποῖο θά καταβάλλεται ἐτησίως «ἡ δαπάνη τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σήμερα μισθοδοτούμενων κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καί στή συνέχεια, ὅπως ἐπισημαίνεται, ὅτι «ἡ καταβολή τῆς μισθοδοσίας ἐνεργεῖται διά τῆς Ἐνιαίας Ἀρχῆς Πληρωμῶν».

Τό «λογιστικό τέχνασμα» πού προτείνει τό «Σχέδιο ὑλοποίησης» ἐκφράζει μία μεγάλη ἀσάφεια ὡς πρός τήν πορεία πού περιγράφει: Τό Ἑλληνικό Δημόσιο θά δίνει χρήματα γιά τή μισθοδοσία τῶν κληρικῶν σέ κάποιο Ν.Π.Ι.Δ. τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τό «Ταμεῖο Μισθοδοσίας», τό ὁποῖο θά πληρώνει τούς κληρικούς, οἱ ὁποῖοι πλέον δέν θά ἀνήκουν στούς δημοσίους ὑπαλλήλους («κατά πλάσμα δικαίου δημοσίους ὑπαλλήλους») ἐνῶ τή μισθοδοσία θά τήν πραγματοποιεῖ ἡ Ἐνιαία Ἀρχή Πληρωμῶν, δηλαδή μία ἄλλη ὑπηρεσία τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου!!!

Τελικά ὁ φορέας μισθοδοσίας ποιός θά εἶναι; Τό Ταμεῖο Μισθοδοσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἢ τό Ἑλληνικό Δημόσιο «διά τῆς Ἐνιαίας Ἀρχῆς Πληρωμῶν»; Ἡ ΕΑΠ θά ἔχει ἀπλά διεκπεραιωτικό ρό-

λο; Η απάντηση είναι προφανής. Ο φορέας και ο έγγυητής της μισθοδοσίας θα είναι τό Ταμείο Μισθοδοσίας της Έκκλησίας της Ελλάδος.

Δέν θά πρέπει ὅμως νά μᾶς διαφεύγει, ὅτι ἡ ὅποιαδήποτε ἀλλαγὴ τοῦ φορέα μισθοδοσίας συνεπάγεται καί ἀλλαγὴ μισθολογικοῦ καί ἐργασιακοῦ καθεστῶτος.

Αὐτό τό «λογιστικό τέχνασμα» εἶναι ἡ μεγάλη πλάνη τοῦ «Σχεδίου», ἄν καί «παγκόσμια πρωτοτυπία»!!! Ὑποσημειώνω ἐπίσης τήν διευκρινιστική διατύπωση, ὡς πρὸς τήν μισθοδοσία μόνον «τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σήμερα μισθοδοτουμένων κληρικῶν»!!! Οἱ νέοι κληρικοί δηλώνεται ὅτι θά μισθοδοτοῦνται ἀπό τήν Ἐκκλησία τῆς Ελλάδος μέ ἄλλο ἐργασιακό καθεστῶς μισθοδοσίας, ἀφοῦ κατά δήλωση τοῦ «Σχεδίου» ὁ ἀριθμός αὐτός (ἐνν. τῶν σήμερα μισθοδοτούμενων κληρικῶν) θά παραμείνει ἀδιάπτωτος.

Τό «Σχέδιο» ὁμιλεῖ καί γιά διασφάλιση τῶν ὑφισταμένων «ὀργανικῶν» θέσεων τῶν κληρικῶν καί λοιπῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ελλάδος». Ὑφίστανται ὀργανικές θέσεις σήμερα καί ποιός εἶναι ὁ ἀριθμός τους; Πῶς κατενεμήθησαν καί ἀπό ποιόν ;

Στή συνέχεια ἀναφέρομαι σέ συγκεκριμένες ἀσάφειες τοῦ «Σχεδίου» ὡς πρὸς τή μισθοδοσία τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖες δημιουργοῦν ἀρκετά ἐρωτήματα καί ἐπιβεβαιώνουν ἔλλειψη σοβαρότητας καί ἐπεξεργασίας νομικῆς.

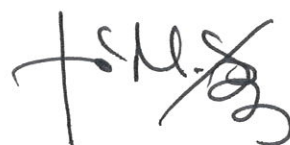
α) Θά ὑπάρχουν «δύο ἢ περισσότερων ταχυτήτων» μισθοδοτούμενοι κληρικοί καί ἐκκλησιαστικοί ὑπάλληλοι; Αὐτοί δηλαδή πού θά μισθοδοτοῦνται ἀπό τήν Πολιτεία καί ἐκεῖνοι πού θά μισθοδοτοῦνται ἀπό τήν Ἐκκλησία; Οἱ κληρικοί καί οἱ ἐκκλησιαστικοί ὑπάλληλοι τῆς

Κρήτης καί τῆς Δωδεκανήσου; Ἐπιπλέον ποιὰ θά εἶναι ἡ θέση τῶν μῆμισθοδοτούμενων κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων τῆς «ἐπικρατούσας Θρησκείας» ἔναντι τῶν λειτουργῶν τῶν ἄλλων θρησκευτικῶν μειονοτικῶν κοινοτήτων, οἱ ὅποιοι μισθοδοτοῦνται ἀπό τό Ἑλληνικό Δημόσιο (μουφτήδων, ἱεροδιδασκάλων, ἱμάμηδων); Οἱ παρούσες θρησκευτικές κοινότητες ἐπίσης δέν ἀπώλεσαν ἐκκλησιαστική περιουσία ὅπως ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος.

β) Τί σημαίνει ὁ ἀσαφής ὅρος «ἀφηρημένη ἀποζημίωση», ὁ ὅποιος ἀντικατέστησε τόν λίαν ἐπικίνδυνο ὅρο «ἐπιδότηση» τῆς «ἱστορικής συμφωνίας» τῆς 6^{ης} Νοεμβρίου 2018, καί ὁ ὅποιος ὅρος κανένα νομικό περιεχόμενο δέν ἐκφράζει;

Ὡς πρὸς τήν οὐσία, ἡ «ἀποζημίωση» ἀποτελεῖ μία συγκεκριμένη ἢ ἔμμεση ἐπιδότηση. Μία τοιούτου εἴδους «ἀφηρημένη ἀποζημίωση» ὅμως εἶναι ἀντίθετη πρὸς κάθε μισθολογικό καί ἐργασιακό κριτήριο καί καθεστῶς. Δέν προσδιορίζεται οὔτε τό συγκεκριμένο ποσό τῆς ἀποζημίωσης, οὔτε ὁ χρόνος ἀπόσβεσης τῆς ζημιᾶς. Ἐπιπλέον σέ μία ἀπρόοπτη μεταβολή τῶν οικονομικῶν καί κοινωνικῶν συνθηκῶν ἢ μέ τό ἐπιχείρημα τῆς μεροληπτικῆς συμπεριφορᾶς ἔναντι ἄλλων-τρίτων, ἐξαιτίας συγκεκριμένης χρηματοδότησης, ἐμφωλεύει ὁ κίνδυνος τῆς μονομεροῦς καταγγελίας τῆς Συμφωνίας-Σύμβασης καί παύση, ὀλική ἢ μερική, τῆς μισθοδοσίας.

Ἐπίσης μία «ἀφηρημένη ἀποζημίωση» ἡ ὁποία συσχετίζεται μέ ἕνα «μῆ ὑπολογίσιμο» χρέος τοῦ Κράτους πρὸς τήν Ἐκκλησία, καθιστᾷ τήν ἀποζημίωση αὐτή ἄκρως ἐπικίνδυνη ὡς πρὸς τό μέλλον τῆς μισθοδοσίας καί τοῦ ἐργασιακοῦ καθεστῶτος τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων.

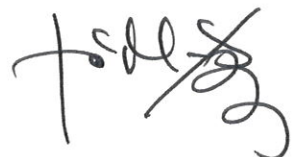
γ) Μέ τήν συγκεκριμένη ρύθμιση ἐργοδότης καθίσταται τό Ν.Π. τῆς Μητροπόλεως ἢ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος Σέ περίπτωση λοιπόν μή καταβολῆς τῆς μισθοδοσίας στούς κληρικούς καί στούς ἐκκλησιαστικούς ὑπαλλήλους ἡ ἀγωγή θά κατατίθεται κατά τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς Μητροπόλεως ἢ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ὄχι κατά τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὅπως καί ἡ ὁποιαδήποτε ἀξίωση.

δ) Μέ τόν ὄρο «ἀφηρημένη ἀποζημίωση» ὑποδηλώνεται ὅτι τό Κράτος θά πληρώνει ἕνα ποσό ὡς ἀποζημίωση στήν Ἐκκλησία, τό ὁποῖο θά ἐξισοῦται μέ τό μισθολογικό κόστος, χωρίς ὅμως αὐτό νά σημαίνει ὅτι ἀναγνωρίζεται ὡς μισθοδοσία ἢ ὅτι λογίζεται ὡς μισθός ἀπό μέρους τῆς Πολιτείας.

ε) Ἡ «ἀφηρημένη ἀποζημίωση» ἔστω καί ὑπό τόν τύπο τῆς «κρατικῆς ἐνίσχυσης» εἶναι ἀμφισβητούμενη ὅταν θεωρεῖται στό πλαίσιο «ἐπιχειρηματικῶν» δραστηριοτήτων ἀκόμη. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέν ἔχει τέτοιες δραστηριότητες καί ὡς ἐκ τούτου ὑπάρχει ἡ διακινδύνευση ὡς πρὸς τή συγκεκριμένη μορφή ἀποζημίωσης καί ὡς πρὸς τήν καταβολή της.

Ἡ διασφάλιση τῆς μισθοδοσίας ἐπιτυγχάνεται μόνο μέσω τοῦ συστήματος τῆς Ἐνιαίας Ἀρχῆς Πληρωμῶν ἄλλως κινδυνεύουμε ἀπό μία ἐνδεχόμενη ἀπαγόρευση ὡς παράνομης, τῆς «κρατικῆς ἐνίσχυσης» ἡ ὁποία θεωρεῖται ὡς ἀποζημίωση ἀπό τήν Πολιτεία πρὸς τήν Ἐκκλησία, ἀπό μέρους τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δικαστηρίων.

3. Τό θέμα τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων καί τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων.

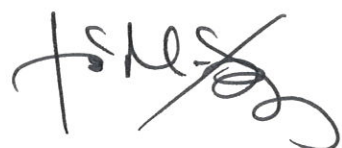

α) Τό παρόν «Σχέδιο» εισάγει διάκριση και αλλαγή κερτημένων εργασιακῶν δικαιωμάτων κατοχυρωμένων ἤδη ἀπό τό 1945 ἐνῶ μετατρέπει τή μονιμότητα τῶν Κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, μέ τήν ἔνταξή τους στό Ταμεῖο Μισθοδοσίας Κληρικῶν, σέ συμβασιούχους ἀορίστου ἢ ὀρισμένου χρόνου καί μάλιστα ὑπό τόν τύπον τῆς «Συλλογικῆς Σύμβασης Ἐργασίας».

β) Ἡ κατοχύρωση τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων ἔχει ἐπιτευχθεῖ de facto μέ τήν ἔνταξή τους στό ἐνιαῖο μισθολόγιο καί τήν κατοχύρωση τῶν εργασιακῶν τους σχέσεων καί de jure μέ τήν ἀτομική ἐγγραφή τοῦ καθενός κληρικοῦ καί ἐκκλησιαστικοῦ ὑπαλλήλου στήν Ἐνιαία Ἀρχή Πληρωμῶν.

Τό ὑφιστάμενο νομικό καθεστῶς [ν. 4354/2015, ἄρθρ. 7, § ιε', 4235/2014, ἄρθρ. 68 § 1 (4283/2014, ἄρθρ. 17 καί 4386/2016, ἄρθρ. 55 § 2) καί 3845/2010, ἄρθρ. 2 § 1β' = ΚΥΑ 2/37345/0004/4-6-2010 καί ΕΑΠ 2003486 ΕΞ 2013/5-12-2013] καλύπτει de jure καί de facto τή μισθοδοσία τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καί κατοχυρώνει τίς ὀργανικές θέσεις τους, ὡς καί τά εργασιακά, ἀσφαλιστικά καί συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα. **Ἡ νομιμοποίηση τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀργανικῶν θέσεων (8.500 ἢ 10.000) εἶναι ἕνα νομοτεχνικό θέμα, τό ὁποῖο πρέπει ἡ Ἐκκλησία ὅπωςδήποτε νά ἐπιλύσει ἄμεσα.**

γ) Ὑπάρχουν στίς Μητροπόλεις οἱ δυνατότητες ὥστε νά τηρήσουν καί στηρίξουν πλήρως τίς ἀπαιτήσεις τῶν ν. 4354/2015 καί 4472/2017 ἀλλά καί τίς προϋποθέσεις γιά τίς ἀνάλογες διοικητικές καί διαχειριστικές ὑπηρεσίες ; Εἶναι ἕνα ἐρώτημα, τό ὁποῖο πρέπει νά προβληματίσει σοβαρά τήν Ἐκκλησία.

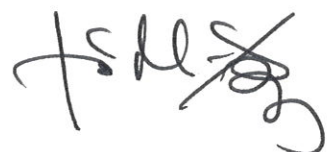
4. Περί του Ταμείου Αξιοποίησεως Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας.

α) Στό συγκεκριμένο «Σχεδίο» θεωρῶ ὅτι διευκρινίζεται ὡς ἀμφισβητούμενη περιουσία ἢ διαφιλονικούμενη μετά τό 1952, γιατί γιά τήν πρίν καί μέχρι τοῦ 1952 δέν ὑφίσταται πλέον ἀμφισβητούμενη ὕστερα καί ἀπό τή ρύθμιση τοῦ ν. 4301/2014 (ἄρθρ. 51 §§ 2,7), ἐνῶ δέν διευκρινίζεται τίποτε γιά τήν περιουσία πού δόθηκε ἀπό τό 1917 ἕως τό 1930.

β) Τί σημαίνει ὁ χρονικός ὀρίζοντας τοῦ 1939 (!!!), ὄχι ὡς πρὸς τίς ἀναγκαστικές ἀπαλλοτριώσεις φυσικά, ἀλλά ὡς πρὸς τίς ἀγροτικές καί ρυμοτομικές ;

γ) Ἀπορία δημιουργεῖ ἢ ἀποσιώπηση τοῦ «Σχεδίου» ὡς πρὸς τούς ἰδιοκτῆτες τῆς συγκεκριμένης ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας, πού εἶναι πρῶτιστα οἱ Ἱερές Μονές καί δευτερευόντως ἡ Ἀρχιεπισκοπή καί οἱ Μητροπόλεις. Ἡ ὑπογραφή ἔνταξης στό Ταμεῖο Ἀξιοποίησης συνεπάγεται αὐτόματα καί τήν συγκατάθεση κάθε Μονῆς, ὡς ἰδιόκτητη; Εἶναι λοιπόν ἀπαραίτητο νά διευκρινιστεῖ ὅτι δέν παραχωρεῖται ἡ κυριότητα ἀλλά μόνο ἡ χρήση τῆς περιουσίας ἐνῶ ἡ καταβολή μισθωμάτων θά πρέπει νά εἶναι ὑποχρεωτική πρὸς τίς Μονές.

δ) Ἐπίσης θά πρέπει νά διασφαλιστεῖ ὅτι τό ποσοστό συμμετοχῆς τοῦ Δημοσίου θά καταβάλλεται στό Ταμεῖο Ἀξιοποίησης Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας ὑποχρεωτικά ὥστε νά μήν μεταβιβαστεῖ στό ΤΑΙΠΕΔ ὅπου μπορεῖ τελικά καί νά ἐκποιηθεῖ. Ἄλλως ἡ «Συμφωνία» αὐτή θά καταστεῖ μὴ ὑλοποιήσιμη καί μὴ ρεαλιστική ὅπως καί ὄλες οἱ προηγούμενες.

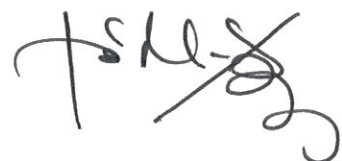
ε) Τέλος είναι ανάγκη νά προσδιορίσουμε, μέσα από τήν καταγραφή καί τήν κτηματογράφηση, γιά ποιά καί πόση περιουσία συγκεκριμένα όμιλοῦμε, καί ὄχι ἀφηρημένες ἀναφορές ἤ γενικότητες.

5. Συμπερασματικές προτάσεις.

α) Οί δύο ἀναφορές στό συγκεκριμένο «Σχέδιο», ὅτι «ἡ Ἐκκλησία παραιτεῖται ἀπό κάθε περαιτέρω ἀξίωση σχετικά μέ τίς συγκεκριμένες ἀπαλλοτριώσεις καί ἡ Πολιτεία παραιτεῖται ἀπό τήν ἀπευθείας μισθοδοσία τοῦ κλήρου» (σελ. 4) ὡς καί ὅτι «ἡ Πολιτεία παύει νά μισθοδοτεῖ ἡ ἴδια τόν κληρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (σελ. 9) εἶναι πλήρως ἀντίθετες πρός τήν «κόκκινη γραμμή» τήν ὁποία ἔθεσε ἡ Ι.Σ.Ι. τῆς 16^{ης} Νοεμβρίου 2018, περί μή ἀλλαγῆς τοῦ καθεστῶτος μισθοδοσίας τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, γιαντό τό λόγο καί τό παρόν «Σχέδιο» δέν θά πρέπει νά γίνει ἀποδεκτό στο σύνολό του ἀπό τήν Ι.Σ.Ι. τῆς 19^{ης} – 21^{ης} Μαρτίου 2019, ἀλλά καί γιά ὅλους τούς λόγους τούς ὁποίους ἀνέφερα παραπάνω. Ἄλλωστε τό σημεῖο 15 τῆς «ἱστορικῆς συμφωνίας» τῆς 6^{ης} Νοεμβρίου 2018 αὐτό ὑπαγορεύει ἐνῶ οἱ μέχρι σήμερα ἀνακολουθίες τῆς Κυβέρνησης δέν μᾶς ἐπιτρέπουν ἄλλες ἐπιλογές.

β) Ἡ Ι.Σ.Ι. πρέπει νά ἐπιμείνει στή διατήρηση τοῦ ὑφιστάμενου ἐργασιακοῦ, ἀσφαλιστικοῦ καί συνταξιοδοτικοῦ καθεστῶτος τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων καί τήν μισθοδοσία τους ἀπό τό Ὑπουργεῖο Παιδείας μέσω τῆς Ἐνιαίας Ἀρχῆς Πληρωμῶν.

δ) Νά ἐπιδιωχθεῖ ἡ νομοθετική κατοχύρωση ὅτι ἡ μισθοδοσία εἶναι ὑποχρέωση τῆς Πολιτείας γιά τήν ἐκκλησιαστική περιου-

σία τήν ὁποίαν κατέχει καί τῆς ὁποίας ποτέ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δέν παρεχώρησε τήν κυριότητα.

ε) Ἡ ἀναγνώριση καί ἡ κατοχύρωση αὐτή ὑπό τόν τύπο τῆς ὑποχρέωσης καί σέ σχέση πρός τή μισθοδοσία τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων δέν πρέπει νά συνδέεται μέ τίς θεσμικές καί συνταγματικές σχέσεις Ἐκκλησίας καί Πολιτείας, ἐνῶ θα ἀποτελέσει ἕνα σημαντικό βῆμα γιά τόν ἐξορθολογισμό τῶν σχέσεών τους.

στ) Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἡμιαυτόνομη Ἐκκλησία τῆς Κρήτης καί ἡ Ἐκκλησία τῆς Δωδεκανήσου πρέπει νά προχωρήσουν στήν καταγραφή τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν κληρικῶν καί τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων, νά καταρτισθεῖ τό Μητρώο κληρικῶν καί ἐκκλησιαστικῶν ὑπαλλήλων ἐνταγμένο στό Μητρώο Ἀνθρωπίνου Δυναμικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καί νά ἐπιλυθεῖ νομοθετικά ἡ ὑπάρχουσα ἀσυμφωνία μεταξύ τοῦ ὑφιστάμενου ἀριθμοῦ τῶν ὀργανικῶν θέσεων καί ἐκείνου πού θεσπίστηκε τό ἔτος 1945.

ζ) Νά ὀλοκληρωθεῖ ἡ κτηματογράφηση καί κτηματολόγηση τῆς περιουσίας ὅλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. καί ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν ὡς ἐπείγουσα ἀνάγκη.

Πάντα ταῦτα καταθέτω,

μετ' ἐκδηλωθέντος σεβασμοῦ
Ἡ Ἀποστολή Δυσωρέσει